

I když několik posledních let nenastaly v této oblasti výrazné změny, dochází ve sportovním prostředí často k podceňování zdravotní legislativy. Článek proto přibližuje několik základních bodů, které by zejména rodiče sportujících dětí, ale i kluboví funkcionáři, měli znát a dodržovat.

Vyhláška č. 391/2013 Sb. o zdravotní způsobilosti k tělesné výchově a sportu stanovila tři skupiny osob, které se musí pravidelně podrobovat zdravotním prohlídkám. **Jedná se o:**

- výkonnostní sportovce,
- vrcholové sportovce a
- žáky sportovních škol.

Z pohledu většiny účastníků organizovaného sportu je třeba zabývat se zejména částí vyhlášky, která definuje **výkonnostní sportovce** a jejich povinnosti. Takovým sportovcem je **každá osoba (dítě i dospělý člověk), která vykonává výkonnostní sport v organizovaných sportovních soutěžích či se na ně připravuje a zároveň je registrována v organizaci, která mu tuto přípravu zajišťuje** nebo soutěže organizuje. Stačí tedy, aby dítě začalo chodit na tréninky do soutěžního fotbalového oddílu a už má povinnost zdravotní prohlídku absolvovat.

Vyhláška rozlišuje čtyři typy zdravotních prohlídek – s tím že jednorázová je určena pouze pro zjištění zdravotní způsobilosti k organizovanému či neorganizovanému sportu (tj. mimo TJ/SK) nebo předmětu tělesná výchova. Každý člověk by měl tedy dbát o své zdraví a před tím, než se pustí do nového typu sportovní aktivity, navštívit lékaře. Stejně tak organizátoři sportovní akce mohou účast závodníků podmínit absolvováním zdravotní prohlídky. Zbývající tři typy jsou povinné pro všechny výkonnostní sportovce:

- vstupní lékařská prohlídka,
- pravidelná lékařská prohlídka a
- mimořádná lékařská prohlídka.

Vstupní lékařská prohlídka se provádí před zaregistrováním posuzované osoby v TJ/SK či vstupem do státní reprezentace za účelem zjištění nemocí, stavů nebo vad, které by vedly při výkonnostním sportu ke zhoršení zdravotního stavu posuzované osoby. **Mimořádnou prohlídku** by měl absolvovat každý, u koho došlo k závažné změně zdravotního stavu či nastala porucha vědomí, popř. bezvědomí, a také osoby mladších 18 let před zařazením do vyšší věkové kategorie, než odpovídá jejich věku. Tyto prohlídky obsahují kromě základního vyšetření i laboratorní a jiná odborná vyšetření.

Pravidelná lékařská prohlídka se provádí za účelem zjištění možných problematických změn zdravotního stavu posuzované osoby a zda sportovní zátěž nepřevyšuje adaptační možnosti organismu. **Pravidelná lékařská prohlídka se provádí jednou za 12 měsíců.** Zdravotní způsobilost posuzuje a lékařský posudek vydává registrující poskytovatel, tedy lékař se specializovanou způsobilostí v oboru praktický lékař pro děti a dorost nebo v oboru všeobecné praktické lékařství nebo poskytovatel se specializací v oboru tělovýchovné lékařství (nikoliv sportovní lékaři či oddíloví lékaři bez odbornosti TVL). Prohlídka může posuzovat způsobilost pro více sportů najednou.

Obsahem každé lékařské prohlídky musí být tzv. základní vyšetření, tedy sportovní a rodinná anamnéza se zaměřením i na výskyt náhlého úmrtí, rozbor údajů o dosavadním vývoji zdravotního stavu posuzované osoby a dosud prodělaném onemocnění a užívání léků, komplexní fyzikální vyšetření s důrazem na posouzení stavu a funkce orgánů a rozbor údajů o vykonávaném sportu. Lékař může zařadit i další vyšetření, pokud je považuje za nutné.

Odpovědnost za vlastní zdravotní způsobilost ke sportu má vždy zájemce o daný (i organizovaný) sport. Organizátor, tedy TJ/SK nebo svaz, nese odpovědnost za to, zda má účastník časově platnou zdravotní prohlídku a pokud nikoli, neměl by připustit jeho účast v jím organizovaném sportovním programu.

Občas dochází mezi veřejností k omylu v podobě záměny zdravotní způsobilosti ke sportu za zdravotní způsobilosti dítěte k účasti na zotavovací akci / tábore. Druhá zmíněná se řídí zákonem o ochraně veřejného zdraví č. 258/2000 Sb. § 9, který stanovuje platnost tohoto posudku po dobu dvou let od data vystavení, kdežto sportovní prohlídku je nutné provést jednou za 12 měsíců.